

ยุทธพร ภาพันท์ 2552: การปรับปรุงพันธุ์แวมยูราพื้นเมืองของไทย
 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาพืชสวน ภาควิชาพืชสวน
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ธัญญา เตชะศีลพิทักษ์, วท.ม.
 70 หน้า

การปรับปรุงพันธุ์แวมยูราพื้นเมืองของไทย โดยการผสมข้ามชนิดของแวมยูรา 4 ชนิด และลูกผสมของ *T. concolor* อีก 1 พันธุ์ ใช้วิธีผสมแบบพบกันหมดว่า สามารถผสมติดเพียง 7 คู่ โดยในกลุ่มผสมตัวเองมีเพียงลูกผสมของ *T. concolor* เท่านั้นที่ไม่สามารถผสมตัวเองติด ส่วนในกลุ่มผสมข้ามพบว่าสามารถผสมติด 3 คู่ คือ ลูกผสมของ *T. concolor* x *T. fournieri*, *T. fournieri* x *T. violacea* และ *T. violacea* x *T. fournieri* โดยกลุ่มผสม *T. violacea* x *T. fournieri* เป็นกลุ่มผสมที่มีเปอร์เซ็นต์การผสมติดและเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดสูงที่สุด ส่วนในรุ่นที่ 2 นั้นพบว่า การผสมตัวเอง ลูกผสม *T. fournieri* x *T. violacea* และ *T. violacea* x *T. fournieri* สามารถผสมตัวเองติดได้ และมีเปอร์เซ็นต์การผสมติดและเปอร์เซ็นต์การงอกที่ใกล้เคียงกัน มีเพียงลูกผสม *T. concolor* x *T. fournieri* เท่านั้นที่ไม่สามารถผสมตัวเองติดได้ และในการผสมกลับไปยังพ่อแม่พบว่า สามารถผสมติดได้เพียง 9 คู่ผสม ซึ่งลูกผสมของ *T. concolor* นั้นสามารถผสมติดได้ในกรณีที่ใช้เป็นแม่ แต่ไม่สามารถใช้เป็นพ่อได้ เนื่องจากมีละอองเกสรน้อยและเกสรตัวผู้เป็นหมัน

สำหรับกลุ่มผสมที่เหมาะสมสำหรับนำมาพัฒนาพันธุ์เป็นไม้กระถางต่อไปได้โดยใช้วิธีการผสมพันธุ์ คือ กลุ่มผสมระหว่าง *T. fournieri* x *T. violacea*, *T. violacea* x *T. fournieri* และลูกผสมของ *T. concolor* x *T. fournieri* เนื่องจากให้ลูกผสมที่มีขนาดต้นกะทัดรัด ออกดอกเร็ว และสีดอกที่หลากหลาย

Yupaporn Paphan 2009: Breeding of Thai Native Torenia. Master of Science (Agriculture), Major Field: Horticulture, Department of Horticulture.

Thesis Advisor: Associate Professor Thunya Taychasinpitak, M.S. 70 pages.

Breeding of Thai native torenia by interspecific hybridization of torenia 4 species and hybrid of *T. concolor* by diallel crosses pollination were conducted. Only 7 combinations were seed set. There are 4 combinations of selfed were successful, parents species could be selfed but the hybrid of *T. concolor* could not be selfed. There are only 3 combinations of interspecific crosses. The crosses are the hybrid of *T. concolor* x *T. fournieri*, *T. fournieri* x *T. violacea* and *T. violacea* x *T. fournieri*. The best of percent of seeds set and percent of germination are *T. violacea* x *T. fournieri*. In second generation, *T. fournieri* x *T.violacea* and *T. violacea* x *T. fournieri* could be selfed and have similarity of percent of seeds set and percent of germination. The hybrid of *T. concolor* x *T. fournieri* seems to be sterile and could not be selfed. There are 9 combinations of back crosses were successful, hybrid of *T. concolor* x *T. fournieri* must be used as a female parent could not be used as a male parent because they are few pollen and male sterility.

The crosses combinations of *T. fournieri* x *T.violacea*, *T. violacea* x *T. fournieri* and hybrid of *T. concolor* x *T. fournieri* were selected to use for ornamental plant because they was compact plant, early to flower and colorful.